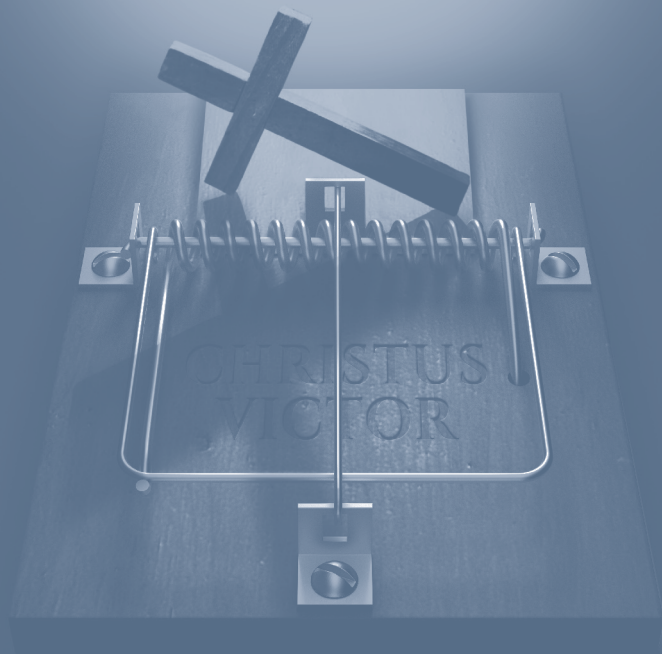

DE MUIZENVAL

GODS INVASIE IN DE WERELD

WILKIN VAN DE KAMP

Voor bijbeltekstvermelding is, tenzij anders aangegeven, gebruikgemaakt van de NBV21. Bij andere vertalingen geldt als afkorting:

BB = BasisBijbel
BGT = Bijbel in Gewone Taal
GNB = Groot Nieuws Vertaling
HB = Het Boek 2011
HSV = Herziene Statenvertaling
KJV = King James Version
NBV - Nieuwe Bijbelvertaling 2004
TEL = Telosvertaling
MSG = The Message
WV = Willibrordvertaling

Copyright © Wilkin van de Kamp
Omslagontwerp en binnenwerk: Glenn van der Mull | Vrij Zijn
Druk: Wilco B.V.
Eerste druk (oplage 3.000)

Uitgave: Vrij Zijn, Industriestraat 2, 7122 AP Aalten, Nederland
www.vrijzijn.nl
info@vrijzijn.nl

ISBN 978-94-90254-94-0
NUR 707, trefwoord: geloofsopbouw

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Door de zonde
is de dood angstaanjagend
geworden en door wetgeving
en schuld heeft zonde zo'n enorme,
vernietigende impact gekregen.
Maar nu, met een enkele, winnende slag,
heeft het Leven zonde, schuld en dood verslagen.
Wat een geschenk van onze Meester, Jezus Christus.
Dank God!

1 KORINTIËRS 15:57, THE MESSAGE

INHOUD

HOOFDSTUK 1: VAN KRIBBE TOT KRUIS.....	11
▪ DE MOEDERBELOFTE.....	16
▪ GODS INVASIE IN DE WERELD.....	18
▪ DE EEUWIGE GOD TREEDT DE TIJD BINNEN.....	24
▪ DE VERBORGEN JAREN VAN JEZUS.....	29
▪ JEZUS DOORKRUIST VIJANDIG GEBIED.....	34
HOOFDSTUK 2: DE GROOTHEID VAN HET KRUIS.....	43
▪ DE LAATSTE WEEK VAN JEZUS.....	44
▪ EEN NIEUW PERSPECTIEF OP HET KRUIS.....	53
▪ ZE KONDEN JEZUS NIET GEVANGENNEMEN.....	58
▪ GOD HEEFT JEZUS TOT IN DETAIL VOORBEREID.....	62
▪ EEN ANDERE KIJK OP 'DE MAN VAN SMARTEN'.....	65
HOOFDSTUK 3: HET KRUIS ALS MUIZENVAL.....	73
▪ DE INVASIE VAN HET DODENRIJK (PASEN).....	76
▪ DE GROOTSTE EXODUS ALLER TIJDEN.....	81
▪ HET WONDER VAN JEZUS' OPSTANDING.....	90
▪ DE MACHT VAN DE ZONDE EN DE DOOD IS GEBROKEN.....	98
▪ WIJ ZULLEN DE DOOD NIET ZIEN.....	118
HOOFDSTUK 4: DE KRUISIGING WERD JEZUS' KRONING.....	143
▪ DE TRIOMFTOCHT NAAR DE HEMEL (HEMELVAART).....	145
▪ GODS INVASIE DOOR DE HEILIGE GEEST (PINKSTEREN).....	154
▪ HET KONINKRIJK VAN GOD BREEKT BAAN.....	158
▪ DE LAATSTE INVASIE (JEZUS' WEDERKOMST).....	171
▪ GODS NIEUWE WERELD.....	194
▪ OVER DE AUTEUR.....	216
▪ ANDERE TITELS VAN DE AUTEUR.....	218
▪ ONLINE BIJBELSCHOOL.....	220
▪ EINDNOTEN.....	222

*Sommige mensen denken dat de Bijbel een boek met regels is,
dat je vertelt wat je wel en niet moet doen. De Bijbel bevat zeker
een aantal regels. Die laten je zien hoe het leven het beste werkt.
Maar de Bijbel gaat niet zozeer over jou en wat jij zou moeten doen.
Hij gaat over God en wat Hij heeft gedaan.*

*Andere mensen beschouwen de Bijbel als een boek van helden,
dat je mensen laat zien die je moet imiteren. De Bijbel beschrijft zeker
wel wat helden, maar de meeste mensen in de Bijbel zijn helemaal geen
helden. Ze maken allemaal grote fouten. Soms zelfs opzettelijk.
Ze worden bang en lopen weg. Soms zijn ze ronduit gemeen.*

*Nee, de Bijbel is geen boek met regels, of een boek over helden.
De Bijbel is bovenal een Verhaal. Het is een avonturenverhaal
over een jonge Held, die uit een ver land komt om zijn verloren schat
terug te winnen. Het is een liefdesverhaal over hoe een dappere Prins
zijn paleis, zijn troon - alles - verlaat om degene die Hij liefheeft
te redden. Het is als het allermooiste sprookje dat werkelijkheid
is geworden in het echte leven!*

*En het mooiste van dit Verhaal is:
het is waar.*

Sally Lloyd-Jones ¹

VAN KRIBBE TOT KRUIS

HOOFDSTUK 1

Ik zag op een geboortekaartje deze tekst staan: ‘De wereld is weer een stukje mooier. Onze liefde kreeg handjes en voetjes.’ Toen ik dit las, moest ik direct aan het wonder van kerst denken. Met kerst vieren we dat God in Jezus zichzelf voeten gaf om ons te vinden, en armen om naar ons uit te strekken. Dit wonderlijke verhaal blijft een mysterie. Zoals Paulus schreef in zijn eerste brief aan Timotheüs: ‘Zonder twijfel is dit het grote mysterie van ons geloof: Hij [God] is geopenbaard in het vlees’ (1 Timotheüs 3:16, NBV).² Stel je voor, de God die Liefde is werd mens in de schoot van Maria. Haar schoot werd voor negen maanden het heilige der heilige. Het onvoorstelbare werd werkelijkheid. God werd mens en gaf zichzelf de naam Jezus: Verlosser. Vanaf dat moment heeft Liefde een naam en een gezicht gekregen. Als een hulpeloze baby kwam de Schepper van hemel en aarde onze gebroken wereld binnen, om de relatie met ons te herstellen. Gods liefde gewikkeld in doeken. De komst van God in de wereld was zo anders dan ooit iemand had kunnen bedenken. God werd mens in Maria’s schoot, maar niet zonder haar toestemming te vragen. Hij deed dit niet buiten haar wil om. Zo is God. Maria antwoordde de engel die haar van Gods plan op de hoogte bracht: ‘Ik zal de Heer dienen. Wat u gezegd hebt, laat dat met me gebeuren’ (Lucas 1:38, GNB). Maria is een voorbeeld voor alle christenen.

Het was Jesaja die zo'n zeshonderd jaar eerder profeteerde dat de Messias geboren zou worden uit een maagd: 'De Here zal zelf een teken vaststellen: een maagd zal een kind krijgen!' (Jesaja 7:14, HB). De wereld kan dit niet begrijpen. Soms denk ik dat God zijn verlossingsplan expres zo dwaas mogelijk in elkaar heeft gezet. In ieder geval heeft Hij er weinig moeite voor gedaan om er een geloofwaardig verhaal van te maken. Hij koos een onbeduidend meisje uit, van om en nabij de veertien, om de moeder van Jezus te worden. Een meisje van geen enkele betekenis. Ze werd niet op een natuurlijke manier zwanger. Ze werd zwanger door een scheppingswonder. Het is gegaan zoals de engel Maria vertelde: 'De Heilige Geest zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je als een schaduw overdekken. Daarom zal het kind dat geboren wordt, heilig worden genoemd en Zoon van God' (Lucas 1:35).

God heeft het Maria niet makkelijk gemaakt. Wie zou haar ooit geloven? Vervolgens liet God Jezus geboren worden in een arme stal - waarschijnlijk een grot - in een armzalig dorpje in een land dat onderdrukt werd door een wrede bezetter. Niemand zou er iets van gemerkt hebben, als God niet een grote hemelse legermacht van engelen eropuit gestuurd had om de geboorte van zijn Zoon veilig te stellen en bekend te maken. Maar wat doet de Grote Regisseur? Hij stuurt zijn engelen naar een groepje herders, het uitschot van de maatschappij. Het stond van tevoren al vast dat bijna niemand hun verhaal zou geloven. Deze mannen mochten niet eens als getuigen optreden voor het joodse gerechtshof. Is dit de manier om een wereld te overtuigen? Is dit de manier om een wereld te redden? Wie kan dit geloven? Het 'dwaze' verhaal van Jezus' geboorte, leven, kruisiging en opstanding kan alleen maar door God bedacht zijn. Als het verhaal van Jezus een bedenkfel van mensen was geweest, waren al deze ongelofelijke elementen er uitgehaald om het nog een beetje geloofwaardig te maken. Wie het ongelofelijke verhaal van de kribbe gelooft, zal ook

‘de onzinnige boodschap’ geloven waarom Christus voor ons aan het kruis is gestorven.

Paulus schreef aan de christenen in Korinthe: ‘Het bericht dat Christus voor ons aan het kruis gestorven is, klinkt de mensen die verloren gaan als onzin in de oren. Maar voor ons die gered worden, is het de kracht van God. Want er staat in de Boeken: ‘Ik zal de wijsheid van de wijze mensen en het inzicht van de verstandigen vernietigen.’ Waar blijven dan de grote denkers, de godsdienstige leiders en de beroemde redenaars van deze tijd? Heeft God niet alle wijsheid van deze wereld als dwaasheid aan de kaak gesteld? In zijn grote wijsheid wist God dat de wereld Hem door haar eigen wijsheid niet kan vinden en besloot Hij die mensen te redden die de ‘onzinnige boodschap’ geloven dat Christus voor hen aan het kruis is gestorven. Al vragen Joden wonderen als bewijs en zoeken Grieken naar wijsheid, wij vertellen over Christus, die voor ons aan het kruis gestorven is! De Joden ergeren zich daaraan en de andere volken vinden dat een grote dwaasheid. Maar voor degenen die door God geroepen zijn, is Christus de kracht en de wijsheid van God. Want het ‘dwaze’ van God is wijzer dan wat mensen kunnen bedenken, en het ‘zwakke’ van God heeft meer kracht dan de mensen’ (1 Korintiërs 1:21-25, HB).

**Vanaf het moment
dat God in haar baarmoeder een
scheppingswonder verrichtte,
klopte het hart van God
in deze baby**

De geboorte van Jezus is een groot wonder. Zoiets had na Adam en Eva nog nooit op aarde plaatsgevonden: een mens zonder zonde, vanaf het prilste begin. Jezus is zonder zonde geboren om onze zonden op zich te nemen, om ons te verlossen en ons een nieuw leven te geven. Dat is het wonder van kerst. Het is niet gemakkelijk te geloven dat er een mens op aarde heeft geleefd zonder ooit gezondigd te hebben. Vanaf de conceptie, het

moment dat de Heilige Geest over Maria kwam en God in haar baarmoeder een scheppingswonder verrichtte, klopte het hart van God in deze baby. Jezus had niet het erfelijk materiaal van Jozef, maar van zijn Vader in de hemel. Hij ontving niet de karaktereigenschappen van zijn aardse vader, maar de goddelijke natuur van zijn hemelse Vader. We kunnen ons niet voorstellen wat het is om niet door zonde besmet te zijn. Wij weten eenvoudigweg niet wat het is om zonder zonde te leven. Ons leven is hier zo door beïnvloed, dat het levensverhaal van Jezus voor veel mensen één groot mysterie blijft. Zelfs voor sommige christenen is Jezus een mythisch en ongrijpbaar figuur geworden. Een dwaze God en een dwaas geloof.

Maria heeft altijd geweten dat Jezus de Messias was. Zij was het die Hem leerde praten en lopen. Het was Maria die Hem voor het slapen gaan zal hebben verteld over de engel die had aangekondigd dat ze door een scheppingswonder zwanger zou worden van de Messias. Ze zal Jezus verteld hebben over de herders die bij zijn geboorte op bezoek kwamen, over de engelen en de wijzen uit het oosten. Zij was het die jaren later, toen de wijn op een bruiloftsfeest bijna op was, tegen de bedienden zei: ‘Doe maar wat Hij jullie zegt, wat het ook is.’³ Zij begreep Hem toen Hij jaren later zei: ‘Van voordat Abraham er was, ben Ik er.’⁴ Als iemand wist dat Jezus geboren was door een scheppingswonder, dan was dat Maria. Ze was erbij toen Jezus gekruisigd werd. Ze was in Jeruzalem om het paasfeest te vieren. Ze heeft haar Zoon niet alleen gelaten. Ze is getuige geweest van zijn eerste ademtocht, en ze was getuige van zijn laatste ademtocht. Wat zal er op dat moment door haar gedachten zijn gegaan? Aan de voet van het kruis zal ze zich de profetische woorden van Simeon in de tempel herinnerd hebben, toen ze haar eerstgeboren baby aan God opdroeg: ‘Een zwaard zal door uw hart gaan.’⁵ Ondanks haar grote verdriet en de pijn in haar hart zweeg Maria. Haar zwijgen aan de voet van het kruis is een indrukwekkend getuigenis van wie Jezus is. Ze hebben Jezus niet

gekruisigd omdat Hij zieken genas of doden nieuw leven gaf. Ze kruisigden Jezus, omdat Hij gezegd had: ‘Wie Mij ziet heeft de Vader gezien! De Vader en Ik zijn een.’⁶ De geestelijke leiders lieten Jezus kruisigen, omdat Hij zichzelf gelijk aan God stelde: de grote Ik Ben.⁷ Elke andere moeder zou - als haar zoon zou verklaren God te zijn - opstaan en zeggen: ‘Hij is in de war, een leugenaar, maar alsjeblijft dood hem niet!’ Maria’s zwijgen is het meest betrouwbare getuigenis van wie Jezus werkelijk is.

**Maria’s zwijgen
is het meest betrouwbare
getuigenis van wie Jezus
werkelijk is**

De apostel Johannes stond naast Maria aan de voet van het kruis. Jaren later zou Hij in zijn evangelie uit de doeken doen wie Jezus is. Hij begint zijn evangelie met deze woorden: ‘In het begin was Gods Zoon er al. Hij was bij God, en Hij was zelf God. In het begin was Hij al bij God. Alles is door Hem ontstaan. Zonder Hem zou er niets zijn. Al het leven komt van Hem. Het leven dat Hij brengt, is het licht voor de mensen. Hij is het licht dat schijnt in het donker. En het licht heeft het gewonnen van het donker. (...) Gods Zoon is het ware licht, dat schijnt voor alle mensen. Hij kwam naar de wereld, die Hij zelf gemaakt had. Maar toen Hij in de wereld was, begrepen de mensen niet wie Hij was. Hij kwam bij zijn eigen mensen, maar die wilden niet in Hem geloven. Toch waren er ook mensen die wel in Hem geloofden. Zij mochten kinderen van God worden. Dat betekent dat ze op een nieuwe manier geboren zijn. Niet op de gewone manier, uit een vader en een moeder. Maar op een hemelse manier, uit God’ (Johannes 1:1-4 en 9-13, BGT).

De moederbelofte

Eigenlijk begint het kerstverhaal zoals we dat kennen niet in het dorpje Bethlehem, maar in een tuin die Eden heette. Je zou kunnen zeggen dat Eden en Bethlehem sleutelplaatsen zijn in Gods verhaal met ons. Toen Adam en Eva in zonde waren gevallen, konden zij niet langer in de Hof van Eden verblijven. God stuurde hen niet weg omdat Hij boos op hen was, maar om hen te beschermen. God sprak: ‘Laat hij zijn hand niet uitsteken en ook van de boom des levens nemen en eten, *zodat hij eeuwig zou leven!*’ (Genesis 3:22, HSV). God stuurde Adam en Eva weg uit de Hof omdat ze anders van de boom des levens zouden blijven eten; waardoor ze tot in de eeuwigheid in de macht van de zonde zouden leven. Dat was ondenkbaar. God had een ander plan. Hij riep de duivel ter verantwoording en sprak een oordeel over hem uit: ‘Ik zal vijandschap teweegbrengen tussen u en de vrouw, en tussen uw nageslacht en haar Nageslacht; Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen’ (Genesis 3:15, HSV).

Dit vers wordt *de moederbelofte* genoemd. God beloofde dat uit Eva Iemand (de Messias) zou voortkomen, die de kop van de slang (de duivel) zal verbrijzelen. Daarom schrijft de Herziene Statenvertaling het woord ‘Nageslacht’ hier met een hoofdletter. Deze oorlogsverklaring wordt ook wel *het proto-evangelium* genoemd: het eerste evangelie. Zonde en dood hebben niet het laatste woord. God beloofde dat uit Eva Iemand zou voortkomen die de wereld zal verlossen en de kop van de slang zal vermorzelen. De duivel zal in deze strijd het onderspit delven. In Genesis 3:15 wordt niet alleen het doodsvonniss over de duivel uitgesproken, er wordt ook een glorieuze overwinning voorgezegd van Degene die men later de Messias noemde. De Messias die komt om een eind te maken aan de heerschappij van de duisternis. Het was Jesaja die de naam van de Messias openbaarde: ‘Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de naam Immanuel

[God met ons] geven' (Jesaja 7:14, HSV). Het was Micha die profeteerde waar de Messias geboren zou worden: 'Maar jij, Bethlehem in Efratha, al heb je in Juda niet veel te betekenen, toch zul jij Iemand voortbrengen, die namens Mij over Israël heersen zal. In het verre verleden ligt zijn oorsprong, in lang vervlogen dagen' (Micha 5:1, GNB).

Sinds God het doodsvonnis over de slang heeft uitgesproken, zette de duivel alles op alles om te verhinderen dat de Messias uit Israël geboren zou worden. Door de hele Bijbel heen wordt deze geestelijke strijd beschreven. Een geestelijke strijd, waarvan mensen het slachtoffer werden. De slang bewoog de Egyptische Farao om alle Hebreeuwse jongetjes te doden.⁸ Hij bewoog de Amalekieten om Israël te vernietigen.⁹ Hij bewoog de goddeloze Atalia om alle koninklijke erfgenamen van het huis van Juda te doden.¹⁰ Hij bewoog de Amalekiet Haman om een genocide tegen de Joden te beramen.¹¹ Koste wat het kost wilde de slang de komst van de Messias tegenhouden, die zijn kop zou vermorzelen. Daarom laaide de (geestelijke) strijd rondom Israël telkens weer op.

We weten hoe het Adam en Eva en hun kinderen verging. Toen de duivel Adam en Eva tot zonde verleidde, verloren zij hun door God gegeven autoriteit. Sinds de zondeval leven wij in een gevallen en gebroken wereld en in vijandig gebied. De goede aarde werd aan de vloek en de vruchteloosheid - de macht van de zonde en de dood - onderworpen.¹² Hierdoor worden wij allemaal geconfronteerd met de strijd tussen leven en dood, goed en kwaad. Vanaf dat moment zucht en kreunt niet alleen de mens maar de hele schepping onder de zondevloek.¹³ Adam en Eva verloren hun door God gegeven heerschappij en konden niet uit zichzelf onder de heerschappij van de zonde uit komen.¹⁴ De zonde was hun leven binnengedrongen en had hun zondeloze natuur zodanig veranderd dat de menselijke natuur geheel zondig werd.¹⁵ Adam en Eva zouden zich nog wel vermenigvuldigen,

maar hun kinderen zouden onder de heerschappij van de zonde worden geboren. Hun nakomelingen werden geboren met een zondige natuur en vulden de aarde met zonde, ongerechtigheid, lijden en dood. Zij kozen ervoor om - net als hun voorouders - zelf te bepalen wat goed en wat kwaad is in hun ogen, waardoor zich een destructieve cyclus ontspon die telkens weer chaos en wanorde brengt in Gods goede wereld.

Wist God voordat Hij de wereld schiep wat er zou gebeuren? Ja, Hij wist het. De Eeuwige wist dat wij zouden falen en dat we van Hem gescheiden zouden worden. Daarom had Hij voor de schepping van de wereld al besloten dat Hij mens zou worden, dat Hij in Christus naar ons toe zou komen om de relatie met ons te herstellen. Het is zoals Paulus schrijft aan de christenen in Efeze: 'Voordat de wereld gemaakt werd, heeft God ons immers in Christus uitgekozen om Hem toe te

In Jezus kwam God onze gebroken wereld binnen

behoren en smetteloos voor Hem te staan. In zijn liefde had Hij van tevoren beslist dat Hij ons door Jezus Christus als zijn kinderen zou aannemen. Zo wilde Hij het, in zijn goedheid' (Efeze 1:4-5, GNB). In Jezus kwam God onze gebroken wereld binnen. Om ons de uitweg te wijzen van de dood naar eeuwig leven. Op weg naar een nieuwe wereld die komen gaat. De geboorte van Jezus in Bethlehem luidde het einde in van de oude slang, zoals was beloofd in Eden.

Gods invasie in de wereld

In de Bijbel vinden we nog een andere versie van het kerstverhaal. Maar deze kerstvertelling is heel anders dan die waarmee we het meest vertrouwd zijn. Het is niet het verhaal uit het evangelie van Matteüs, dat is geschreven vanuit het perspectief van een Jood die Jezus' geboorte duidde als de vervulling van de profetieën uit het Oude Testament.

Het is ook niet het evangelie van Lucas, vanuit het perspectief van een niet-joodse historicus, die Jezus' geboorte zag als onderdeel van Gods grote verlossingsplan voor de mensheid.¹⁶ Dit kerstverhaal wordt niet verteld vanuit een menselijk, aards perspectief. Het wordt verteld vanuit een hemels perspectief. God is het domein van de slang binnengevallen. Deze versie van het kerstverhaal vinden we in het laatste bijbelboek 'De openbaring van Jezus Christus', opgetekend door Johannes die op het eiland Patmos - waar hij naartoe verbannen was - een visioen kreeg over wat er zou gebeuren. In dit laatste bijbelboek staat Jezus centraal. Precies in het midden vinden we deze andere versie van het kerstverhaal. Hier lezen we niet over een baby in een kribbe, over blijde herders of wijze mannen die geschenken brengen en Hem aanbidden. Dit kerstverhaal is geschreven vanuit het perspectief van de hemel:

Er verscheen in de hemel een indrukwekkend teken: een vrouw, bekleed met de zon, met de maan onder haar voeten en een krans van twaalf sterren op haar hoofd. Ze was zwanger en schreeuwde het uit in haar weeën en haar barensood. Er verscheen een tweede teken in de hemel: een grote, vuurrode draak, met zeven koppen en tien hoorns, en op elke kop een kroon. Met zijn staart sleepte hij een derde van de sterren aan de hemel mee en smeed ze op de aarde. De draak ging voor de vrouw staan die op het punt stond haar kind te baren, om het te verslinden zodra ze bevallen was. Maar toen ze het kind gebaard had - een zoon, die alle volken met een ijzeren herdersstaf zal hoeden -, werd het dadelijk weggevoerd naar God en zijn troon. De vrouw zelf vluchtte naar de woestijn. God had daar een plaats voor haar gereedgemaakt, waar twaalfhonderdzesig dagen lang voor haar gezorgd zou worden (Openbaring 12:1-6).

Dit kerstverhaal beperkt zich niet tot de kerststal. Het vertelt ons het verhaal van Jezus' geboorte vanuit een kosmisch perspectief. In een visioen ziet Johannes wat er achter de schermen gebeurde. Kerstmis

betekent oorlog: ‘Toen brak er in de hemel een oorlog uit. Michaël [de beschermengel van Gods volk, Daniël 10:13, 12:1] en zijn engelen vochten tegen de draak, en de draak en zijn engelen vochten terug’ (Openbaring 12:7). We krijgen een glimp te zien van de onzichtbare strijd die op dat moment gaande was. De geboorte van Jezus is het startschot in een geestelijke oorlog. De geboorte van dit Kind is niets minder dan een oorlogsverklaring aan de duivel en zijn demonische machten.

Het verkondigt niet alleen de geboorte van een schattige baby, maar ook de definitieve nederlaag van het kwaad. De komst van Jezus is Gods invasie in de wereld. Een invasie van Licht in de duisternis. Een reddingsoperatie in de stille nacht. Met kerst zingen we traditiegetrouw het lied van de engelen: ‘Ere aan God in den hoge en vrede op aarde bij mensen van het welbehagen.’ Maar als we het evangelie nauwkeurig lezen, zien we dat de engelen die nacht helemaal niet hebben gezongen. De engelen vormden geen zangkoor, maar een spreekkoor. Ze waren er niet om een kerstoratorium uit te voeren. Ze kwamen met een krachtige

proclamatie: ‘Eer aan God in den hoge!’ Er is sprake van een grote hemelse legermacht.¹⁷ Geen engelenhaar, maar een engelenleger. Een leger dat verwikkeld is in een geestelijke oorlog van eschatologische proporties. In de kerstnacht laat God zijn eigendomsrechten gelden. De vlag van Gods koninkrijk wordt op aarde geplant. Er wordt een bruggenhoofd gevestigd in

Er wordt een bruggenhoofd gevestigd in Bethlehem

Bethlehem. Aan een wereld van leugen en geweld komt een einde. De vader van de leugen, de mensenmoordenaar van den beginne, zal worden ontmaskerd, ontwapend en overwonnen. De macht van de dood zal worden tenietgedaan.

Het Kind dat geboren werd in Bethlehem is niet zomaar een baby. In de kerstnacht werd het gebed van Jesaja verhoord: ‘Och, als U eens de hemel openscheurde en naar beneden kwam!’ (Jesaja 64:1, HB). In

het Oude Testament werd het Kind dat in de kerstnacht werd geboren al geïdentificeerd als God zelf: ‘Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven; de heerschappij rust op zijn schouders. Deze namen zal Hij dragen: Wonderbare Raadsman, *Sterke God*, Eeuwige vader, Vredevorst. Groot is de heerschappij en zonder einde de vrede voor de troon van David en voor zijn koninkrijk; ze zijn gegrondvest op recht en gerechtigheid en staan vast voor altijd en eeuwig. De Heer van de hemelse machten brengt dit in zijn vurige liefde tot stand’ (Jesaja 9:5-6). Johannes schrijft dat dit Kind over alle volken zal regeren met een ijzeren herdersstaf: ‘Zij baarde een Zoon, een mannelijk Kind, dat alle heidenvolken zal hoeden met een ijzeren staf’ (Openbaring 12:5, HSV). Hij hoorde een luide stem in de hemel zeggen: ‘Nu is gekomen de zaligheid, de kracht en het koninkrijk van onze God en de macht van zijn Christus’ (Openbaring 12:10, HSV).

Wie is de vrouw in dit visioen? Ze is bekleed met de zon, de maan is onder haar voeten en ze heeft een krans van sterren op haar hoofd. Deze wonderlijke beschrijving heeft raakvlak met de droom van de aartsvader Jozef. De christenen aan wie Johannes zijn brief schreef, herinnerden zich het verhaal over Jozef. Op een dag had Jozef een droom die hij deelde met zijn broers: ‘Zie, ik heb weer een droom gehad; en zie, de zon, de maan en elf sterren bogen zich voor mij neer’ (Genesis 37:9, HSV). Ook hier lezen we over een zon, de maan en twaalf sterren (waaronder Jozef). De zon stelt Jakob voor, de maan Rachel en de sterren de twaalf stammen van Israël. Maar wie is de vrouw in het apocalyptische kerstverhaal uit Openbaring? De afgelopen eeuwen is haar identiteit op verschillende manieren uitgelegd. De Rooms Katholieke Kerk heeft haar geïdentificeerd als Maria. Anderen hebben gezegd dat zij Israël is. Weer anderen de Kerk. Uit vers 2 en 5 blijkt dat de vrouw de moeder is van de Messias: ‘Ze was zwanger en had weën. Ze schreeuwde van pijn bij het baren. (...) Ze baarde een Kind van het mannelijk geslacht, een zoon, die alle volkeren met een ijzeren staf zal

leiden' (Openbaring 12:2 en 5, GNB). In het vers daarna wordt de vlucht naar Egypte beschreven: 'De vrouw vluchtte naar de woestijn, naar een plaats die God voor haar gereedhield, waar voor haar gezorgd zou worden, twaalfhonderdzesig dagen.' Haar krans van twaalf sterren is een aanwijzing dat deze vrouw ook staat voor het volk Israël, dat bestaat uit twaalf stammen, 'de dochter van Sion' waaruit de Messias geboren zou worden.¹⁸ Welbeschouwd kunnen we concluderen dat de vrouw uit Openbaring 12 verwijst naar Maria, de dochter van Israël.

Wie is vervolgens de draak, die voor de vrouw ging staan toen zij op het punt stond haar Kind te baren, om het te verslinden zodra het was geboren? Johannes noemt deze draak ondermeer 'de oude slang': 'De grote draak werd neergeworpen, namelijk de oude slang, die duivel en satan genoemd wordt, die de hele wereld misleidt' (Openbaring 12:9, HSV). In een adem noemt Johannes hem 'de grote draak', 'de oude slang', 'duivel' en 'satan'.¹⁹ De grote draak is dezelfde als de oude slang in de Hof van Eden die Adam en Eva misleidde. Jezus noemde hem 'een mensenmoordenaar van het begin af. Hij staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt

hij vanuit wat van hemzelf is, want hij is een leugenaar en de vader van de leugen' (Johannes 8:44, HSV). Terwijl de wereld er geen notie van had, wist de duivel maar al te goed wie dit Kind was. Jozef en Maria wisten het. De engelen en demonen wisten het. Het Oude Testament verhaalt hoe

vaak de grote draak geprobeerd heeft om Israël van de kaart te vegen. Als hij de bloedlijn kon vernietigen, zou de Messias immers niet geboren kunnen worden.

De geboorte van de Messias in de kerstnacht was meer dan een bedreiging voor de oude slang. Het was het begin van zijn einde. Johannes

**Terwijl de wereld
er geen notie van had,
wist de duivel maar al te
goed wie dit Kind was**

zag in het visioen hoe de woede van de draak gericht was op de Zoon van God, die Maria zou baren; de Erfgenaam van de troon, die de duivel voor zichzelf had opgeëist.²⁰ Het was zijn bedoeling om het Kind te doden zodra het geboren was. In koning Herodes vond hij een speelbal om dat te doen. De geschiedenis herhaalde zich. Het was opnieuw de oude slang die Herodes de Grote bewoog om - in navolging van de Egyptische Farao - alle jongetjes onder twee jaar in Bethlehem te doden. Een wanhopige poging om het Kind alsnog te verslinden. De blijde boodschap van de engelen werd overschaduwed door dood en verdriet. Een pijnlijke nawee van de geestelijke strijd die was losgebarsten, waarvan onschuldige kinderen het slachtoffer werden. Die dag ging in vervulling wat door de profeet Jeremia was voorspeld: 'Er klinkt een stem in Rama, geweest en luid geklaag. Rachel beweent haar kinderen en wil niet worden getroost, want ze zijn er niet meer' (Matteüs 2:18). Rachel stond symbool voor de moeders van Israël, die honderden jaren daarvoor huilden om hun zonen die werden weggevoerd naar Babel.²¹ Matteüs zag in de kindermoord van Bethlehem een vervulling van deze profetie van Jeremia. God greep in om het Kind te redden: 'Er verscheen aan Jozef in een droom een engel van de Heer, die zei: 'Maak je gereed en vlucht met het Kind en zijn moeder naar Egypte. Blijf daar tot ik je weer roep, want Herodes is naar het Kind op zoek en wil het ombrengen. Jozef maakte zich gereed en week nog diezelfde nacht met het Kind en zijn moeder uit naar Egypte, waar hij bleef tot de dood van Herodes. Zo moest in vervulling gaan wat bij monde van de profeet door de Heer is gezegd: 'Uit Egypte heb Ik mijn Zoon geroepen' (Matteüs 2:13-15).

De geboorte van Jezus in Bethlehem leek van weinig belang voor het wereldgebeuren. In werkelijkheid was het onbeduidende Bethlehem het centrum van een wereldomvattende geestelijke strijd. De profeet Micha had over Bethlehem geprofeteerd: 'Uit jou, Bethlehem in Efrata, te klein om tot Juda's geslachten te behoren, uit jou komt

Iemand voort die voor Mij over Israël zal heersen. Zijn oorsprong ligt in lang vervlogen tijden, in de dagen van weleer. Totdat de vrouw die zwanger is haar Kind heeft gebaard, worden zijn broeders aan hun lot overgelaten. Daarna zullen wie er nog over zijn terugkeren naar de andere Israëlieten. Hij zal aantreden en hen als een herder weiden, bekleed met de macht van de HEER, zijn God, met de majesteit van diens verheven naam. Zij zullen veilig wonen, want Hij zal heersen tot aan de einden der aarde, en Hij brengt vrede' (Micha 5:1-4a).²² Dat God zelf de Messias zou zijn had niemand verwacht.

De eeuwige God treedt de tijd binnen

De eeuwige God is in menselijke gedaante naar ons toe gekomen, in de gedaante van een klein en weerloos mensenkind. Het is alsof God tegen zichzelf heeft gezegd: 'Ik weet wat Ik zal doen. Ik kom naar hen toe en wel zo dat ze mijn liefde kunnen zien en mijn liefde kunnen aanraken.' Jezus, Gods volmaakte liefde, gewikkeld in een dekentje, in onze armen. In Hem werd Gods liefde voor mensen zichtbaar. Als Paulus de geboorte van Jezus een groot mysterie noemt, schrijft hij: 'Hij [God] is geopenbaard [*phaneroo*] in een sterfelijk lichaam' (1 Timotheüs 3:16, NBV).²³ *Phaneroo* betekent niet 'zich openbaren aan iemand', maar 'zich openbaren in iemand'. God heeft zich op een volmaakte wijze geopenbaard in Jezus. De onzienlijke God is zo persoonlijk als Jezus persoonlijk is. De manier waarop Jezus met mensen omging, is de manier waarop God met ons omgaat. God is barmhartig, zoals Jezus barmhartig is. God is rechtvaardig, zoals Jezus rechtvaardig is. God heeft lief, zoals Jezus liefheeft. Het is tijd dat we God leren kennen als de God die als Jezus is. Zoals Jezus is, zo is God. Zoals de Zoon is, zo is de Vader. Wie aan Jezus voorbijgaat, zal God nooit vinden.

Dit is het Godsgeheim: God werd mens en gaf zichzelf de naam Jezus (Verlosser). Vanaf het moment dat de eeuwige God besloot mens te worden, zou Hij in deze mens voor altijd en eeuwig God én mens zijn. Jezus is God in vlees en bloed. God in eigen persoon. Gods tweede 'Ik'. Dit mysterie lag verborgen in de woorden van Jezus, toen Hij zei: 'Ik ben van voor de tijd dat Abraham er was' (Johannes 8:58). Jezus Christus is God en mens in één persoon. Daarom zei Jezus: 'Wie Mij heeft gezien, heeft de Vader gezien. (...) Wat Ik tegen jullie zeg, zeg Ik niet op eigen gezag, maar op gezag van de Vader die in Mij woont en door Mij werkt. Geloof Mij, Ik ben in de Vader en de Vader is in Mij' (Johannes 14:9-11, GNB). Met de woorden 'Ik ben in de Vader en de Vader is in Mij' maakte Jezus duidelijk dat Hij een onverbreeklijke eenheid vormt met zijn Vader in de hemel. Hij is de eeuwige vleesgeworden 'Ik ben.' Johannes begint het bijbelboek Openbaring met de woorden van Jezus: 'Ik ben de Eerste en de Laatste, het Begin en het Einde. Ik ben Hij die is en die was en die komt, de Almachtige God' (Openbaring 1:8, BB). De apostel Johannes is duidelijk: we kunnen Jezus nooit los zien van de Vader. Nu niet, toen niet en voor het ontstaan van de wereld niet. De Vader en de Zoon zijn onlosmakelijk één. De Vader en de Zoon zijn eeuwig tegenwoordig.²⁴

Vanaf het moment dat de eeuwige God besloot mens te worden, zou Hij in deze mens voor altijd en eeuwig God én mens zijn

Paulus schreef aan de christengemeente in Rome: 'Want uit Hem [God] en door Hem [God] en tot Hem [God] zijn alle dingen' (Romeinen 11:36). Het ontstaan, het bestaan en voortbestaan van alle dingen is uit God, door God en tot God. In zijn brief aan de Korintiërs voegt Paulus hier 'iets' aan toe, waardoor hij getuigt dat God de Vader en Jezus de Heer een zijn: 'Wij weten: er is *één God, de Vader*, uit wie alles is ontstaan en voor wie wij zijn bestemd, *en één*

Heer, Jezus Christus, door wie alles bestaat en door wie wij leven (1 Korintiërs 8:6). Paulus schrijft hier dat uit zowel ‘de ene God’ alsook door ‘de ene Heer’ alles is ontstaan. In zijn brief aan de Kolossenzen citeert Paulus een lied waarin deze positie van Jezus door de eerste christenen werd bezongen. De ene Heer Jezus Christus was al bij God vóór er iets werd geschapen: ‘Beeld van God, de onzichtbare, is Hij [Christus], eerstgeborene van heel de schepping; in Hem [Christus] is alles geschapen, alles in de hemel en alles op aarde, het zichtbare en het onzichtbare, vorsten en heersers, machten en krachten, alles is door Hem [Christus] en voor Hem [Christus] geschapen. Hij [Christus] bestaat vóór alles en alles bestaat in Hem [Christus]. Hij [Christus] is het hoofd van het lichaam, de kerk. Oorsprong is Hij [Christus], eerstgeborene uit de dood, om in alles de eerste te zijn: in Hem [Christus] heeft heel de volheid willen wonen en door Hem [Christus] en voor Hem [Christus] alles met zich willen verzoenen, alles op aarde en alles in de hemel, door vrede te brengen met zijn bloed aan het kruis’ (Kolossenzen 1:15-20).

Voor het ontstaan van de wereld was Jezus niet alleen in Gods gedachten; Hij was er al. Vanaf het moment dat de eeuwige God besloot zelf mens te worden, zou deze mens altijd God zijn en volkomen mens tegelijkertijd. Daarom zegt de Hebreeënschrijver dat Jezus Christus *gisteren* en *vandaag* dezelfde is en *in der eeuwigheid* (Hebreeën 13:8, SV).²⁵ Daarom is er nooit een moment geweest dat Jezus er niet was. Hij was en is de eeuwige ‘Ik ben’. Dit is voor ons moeilijk te begrijpen, omdat wij slechts vier dimensies kennen: hoogte, breedte, lengte en tijd. Als christenen geloven wij echter dat er nog een vijfde dimensie is: de eeuwige wereld van God. Jezus was in deze vijfde dimensie - de eeuwigheid - al bij God. Jezus was er niet pas vanaf het moment dat God mens werd, maar vanaf het moment dat God besloot mens te worden. Al voor het ontstaan van de wereld was Hij voor altijd mens en voor eeuwig God. Petrus schrijft: ‘Jullie zijn vrijgekocht met het

kostbare bloed van Christus, het volmaakte Offerlam. *Hij was er al vóórdat de wereld werd gemaakt.* Maar pas nu, aan het eind van de tijd, is Hij voor ons gekomen. God heeft Hem teruggeroepen uit de dood en weer levend gemaakt. Daarna heeft Hij Hem alle hemelse macht en majesteit gegeven' (1 Petrus 1:19-21, BB). Jezus wordt in Jesaja 9:5 niet voor niets 'Eeuwige Vader' genoemd, zonder begin en zonder einde. Micha profeteerde over Jezus: 'De Heer zegt: En jij, Bethlehem, bent wel één van de kleinste dorpen in Juda, maar in jou zal mijn Koning geboren worden. Hij zal over Israël heersen. *Hij is er altijd al geweest, al van eeuwigheid af aan*' (Micha 5:1, BB).²⁶

Toen de volheid van de tijd was aangebroken vond Gods invasie op aarde plaats.²⁷ De God van de oneindigheid brak in de geschiedenis van de mensheid in. De Schepper van hemel en aarde greep in, maar zo anders dan gedacht. Niemand had dit verwacht. Hij kwam als een baby klein en teer. Niet met wapengekletter en geweld, maar met een schreeuw van een moeder en een stroom van bloederig vruchtwater. Gods veldtocht om de aarde terug te winnen begon met een Baby gewikkeld in doeken, dat in een kribbe werd gelegd. Niet in staat om een woord te spreken, zichzelf te verwarmen of te voeden. Deze Baby zou uitgroeien tot een strijder die geen aardse wapens gebruikte, maar genade, waarheid en liefde. De profeten hadden al lang voorspeld dat de Messias zou komen met een reddingsmissie. Maar niemand verwachtte de onverwachte plotwending: dat de grote God van het universum zou komen in nederigheid en liefde. Gods invasie in deze wereld was een liefdesinvasie.

**Gods invasie
in deze wereld
was een
liefdesinvasie**

De apostel citeerde in zijn brief aan de Filippenzen een ander lied over Christus dat in de eerste christengemeenten werd gezongen: 'Hij [Christus], die de gestalte van God had, maakte er geen aanspraak op aan God gelijk te zijn, maar deed afstand van zijn positie en nam de

gestalte aan van een dienaar. Hij [Christus] werd gelijk aan de mensen, en als mens verschenen heeft Hij [Christus] zich vernederd en werd gehoorzaam tot in de dood - de dood aan het kruis. Daarom heeft God Hem [Christus] hoog verheven en Hem [Christus] de naam geschonken die elke naam te boven gaat, opdat in de naam van Jezus elke knie zich zal buigen, in de hemel, op de aarde en onder de aarde, en elke tong zal belijden: "Jezus Christus is Heer," tot eer van God, de Vader' (Filippenzen 2:6-11). Jezus, dichter bij God kunnen we niet komen. In Hem trad God de geschiedenis binnen om ons te laten zien dat zijn hart erop gericht is om ons te verlossen. Om ons te laten zien dat zijn bijzondere liefde naar ons uitgaat.

In de tijd dat Jezus geboren werd was Israël inmiddels verdeeld in twee koninkrijken (Israël en Juda). Beide koninkrijken waren veroverd en waren opgehouden te bestaan als soevereine naties. Een groot deel van het Hebreeuwse volk was verstrooid. Degenen die in het land waren gebleven werden onderdrukt door het wrede Romeinse Rijk. Zij hadden al honderden jaren niets meer van God gehoord. Toch klampten zij zich vast aan een sprankje hoop, dat God zijn Messias zou zenden om alle dingen recht te zetten. De Joden verlangden naar een messias die de Romeinen zou verdrijven, die het koninkrijk Israël zou herstellen en verenigen. In de jaren dat Jezus opgroeide in Nazareth liepen in Israël een aantal 'messiassen' rond om het volk voor hun zaak te winnen: Athronges, de Samaritaan, de Egyptenaar, Judas de Galileeër en Theudas.²⁸ Ze werden door Rome genadeloos afgemaakt. Rome dulde geen opstand tegen haar gezag. De Joodse leiders werkten samen met de Romeinen omdat dit de enige manier was om de bezetting te overleven. Er was één familie die zich als het koningshuis van Israël beschouwde: het half-joodse huis van Herodes. Herodes de Grote had de familie Kajafas van overzee laten komen om als hogepriesters te dienen. Hun nazaten zouden een bedroevende rol spelen in de laatste 18 uur van Jezus.